

tos, actituds etc.' [id.]; però en el sentit de 'tractar amb condescendència excessiva' és expressió calcada del cast. *mimar*, i poc recomanable en lloc d'"aviciar'. *Mimesi* [1868, *SLitCosta*], pres del gr. *μιμησις* id.; *mimètic* [Fontserè, add. al *DOrt.*]; *mimeisme* [id.]. *Mimosa* [*DOrt.*], del ll. botànic *mimosa*, que sembla ser d'origen hispano-americà, veg. *DCEC/DECH* (iv, 79b4ss.); *mimosàcies*. En general, per a tot aquest grup de mots, molt més arrelat, popular i descabdellat en castellà, cal remetre al llarg estudi del *DCEC* (MIMO 10 iv, 78-80). *Pantomim* [Belv., -*mimo*]; *pantomima* [id.], presos del ll. *pantomimus*, i aquest, del grec *παντόμιμος* (cpt. amb *πᾶς*, *παντός*, 'tot') id., pròpiament 'totalment mímic'; *pantomímic* [Lab. 1840].

Altres mots d'aqueixa família de paraules expressives. *Mimi* [Àger, *AlcM*].¹ *Mom* o *momo* 'petita moixiganga': «feya fer sales / e bells convits, / dies e nits, / ab los grans focs, / molt plasents jocs: / bastir castells / per bavastells, / *moms* e grans festes», JRoig (*Spill*, 1487); «Volgué l'Emperador que en l'endemà se fessen les bodes --- e foren-hi fetes molt grans festes de juntes e danses e *momos* e molts altres entramesos, qui ennobliren la festa, e tot hom estava content sinó lo miserable de Tirant», JoMartorell (principes, cap. 220; Ag. III, 32; *NCl*. iv, 14; *Riq.*, 642). Cf. cast. ant. «*momo*, contrahazedor mimmus, --- pantomimmus; contrahazedora: *mimma*», Nebrixa.

Avui a les Illes *mom* pertany al llenguatge viu i familiar; especialment a Menorca *fer un mom* o *fer moms* és 'fer ganyotes, llogots': «fica ella sa mà dins sa ferrada, qui estava plena de llet, i pam! me la va tirar a sa cara... M'alç i vaig cap a ella: me va *fer un mom* i es posà a córrer», Ruiz Pablo (*Nov. Men.*, 7); «--- jugant es nêts, ho fan aposta d'investir-me, i es seu gust és fer-me anar de tormellons, per cantar-me --- L'avi 'N Cirereta... — me fan *moms*, i sa mare s'esbrella de riure: tanta gràcia li fan», Camps Merc. (*Folkl. Men.* II, 11); mentre que a Eiv. és també de criatures, però del costat graciós: «*moms*: gracias infantiles, embelicos» (PzCabr.): *AlcM* ho assenyalava en cat. occid. S. i val., i *momo* 'manyaga' en el Maestrat.

El femení *moma* a Val. és una 'espècie de comparsa popular' (descrita en MGadea, *T. del Xè* II, 114, i Escrig-Llombart); «valencianisme no és precisament folklorisme, ni menys folklorisme incivil de falles, traques i *nomes*», *Acció Valenciana*, 20-II-1931 (p. 1); «*momada* o *momeria*: momeria, figurèria, enojo», «*momer(o)* «figurero», «enojadizo»; «*momet*: enojuelo», *Escrig* 1851.

En el Princ., el femení *moma* figura en el *DT*o. com a nom del mim, histrió, i de la mima, «*momo*: mimus: lo que és de momo o pertany a *momo*: mimicus», Lacavalleria. Però d'altra banda *moma* «f. vg., diner, *moruja*, pecunia» (Belv.); i Lab. ja ve a indicar el que aclareix bé el *DFa*. «allò que hom dóna o rep, per damunt del que és de llei;² diners, bossa: *afluixa la moma*; *tenir una bona moma*»; quan porten a l'emperador del Marroc el dit-botifarra a canvi d'una forta gratificació, diu el soldat: «aquí està; vinga la *moma* (*parant la mà*) / EMP.: Ah! Que't beneheixi Maho-⁶⁰

mal», Pitarra (*Bot. de la Llibertat, Gatades*, 22).

Moms 'els botons que fan les plantes, que després faran poncelles' V. de Cardós (mot local de Tavascan ja no usat en els pobles centrals de Cardós, 1934). *Momeraca*, *momeroca*.

¹ «Mal, dolor en llenguatge infantil». Ara bé això es diu a l'Alta Bigorra *momo* «souffrance, dans le langage affectueux («amistous») des enfants», Camelat, *Beline*, pp. 100, 101. — ² Sentit en el qual se sent també «un mómio», «el mómio».

Mímic, -ca, *mimosa*, V. *mim* *Mina*, *minable*, V. *mena* *Minada* 'mesura de vi', V. *aimina* *Minader*, *minador*, *minaire*, *minairó*, V. *mena* *Minaix*, V. *meix* (MEC) *Minar*, V. *mena* *Minaret*, pres del fr. *minaret*, i aquest de la forma *minaré* que revesteix en turc l'ar. *mânâra* 'far, torre lluminosa' (veg. *ALMENARA*) *Minat*, *miner*, *mineral*, *mineralitzar*, *mineralogia*, *mineralògic*, *mineralogista*, *mineria*, *minero* *medicinal*, V. *mina* (MENA)

Minerva 'petita màquina tipogràfica', del nom de la deessa *Minerva* que li posaren, allegant que servia per difondre el saber. Per a les altres accs. i els derivats *minervers* i *minervista*, basta el que en diuen els *DAG*. i *AlcM*.

MINERVO o BENERBO, 'foguera de festa mallorquina, en ocasió de les matances', que *AlcM* situa en dos pobles del centre de l'illa (Porreres i Montuiri) i no en sé altres notícies. De la bullícia de les festes antigues de matances diu alguna cosa JoRosselló, *Manycoc*, si bé no parla d'aqueixa foguera. Vaig sentir *binèrbø* a Porreres per a una foguera feta després de les matances, amb *romagés* etc., 1963. No tindria solta suposar que el nom d'una foguera ingènua i pagesívola sortís del de la deessa romana *Minerva*.

Semblaria ser una alteració de l'ar. *mânâr* 'foguera' per contaminació d'algun mot romànic, segurament mossàrab. Es podria pensar en un encreuament amb un mot mossàrab que vingués de MONS HERBIDUS 'munt herbaci, garbera d'herbes', si bé més aviat hauria de ser MONTE HERBIDU que en nominatiu, objecció no gaire forta, puix que de tota manera s'ha de comptar amb confusió d'això i l'ar. *mânâr*. Però convenç molt poc la intervenció de l'herba en una grossa foguera on cal combustible més ardent, l'adjectiu HERBIDUS no ha tingut prolongament romànic, i altres combinacions amb HERBA i derivats a penes servirien. Amb ARBOR les dificultats encara foren pitjors.

Potser hem de pensar en un germà del prov. *menèbre* 'brutal, bronquinós, sorrut, aspre, brusc', que ve indubtablement de MALËVÖLUS (potser amb *me-* per contaminació de *menaçant* 'amenaçador'), igual que el nom del riu empordanès *Manol* (< *manéc(v)ol*) famós per les seves devastadores avingudes (*Malivolus*, *Manovol* en l'antiga documentació).¹ Si un adjectiu corresponent va tenir continuació en el romànic pre-jaumí de Mallorca, no és gens inversemblant que, més o menys arabitatzat, prenguéssin una forma com *mänebro*,